

Vägledning för arbetet med elevråd

Vägledning för arbetet med elevråd

”Eleverna vill samma sak som lärarna och det är att få en så bra skolmiljö som det bara går.”

Bakgrund

Att det finns ett elevråd på skolan är det vanligaste sättet att jobba med ett mer formaliserat inflytande för elever på skolan och är en viktig del i skolans demokratiuppdrag. Vanligast i elevrådsarbetet är att det bygger på att varje klass har utsedda representanter som för fram klasskamraternas och sina egna åsikter. Elevrådet bygger på principen om representativ demokrati.

Hur elevrådet fungerar och arbetar skiljer sig mellan skolor och i vilken utsträckning elever kan påverka genom elevrådet varierar.

I den här vägledningen lyfts framgångsfaktorer för ett väl fungerande elevråd. De har grundskoleförvaltningen identifierat genom samtal med 16 elevråd som deltagit i en utbildning för elevråd, lärare, skolledare, Ungdomsfullmäktige i Göteborg samt den idéburna samarbetsorganisationen Sveriges Elevråd.

Syfte

Denna vägledning syftar till att vara ett stöd i arbetet med elevråd på skolor. Använd vägledningen som ett underlag för samtal i skolledning och kollegiet om hur arbetet med elevråd behöver organiseras. Den kan också användas av ansvarig för elevrådet tillsammans med elevrådet på skolan.

Film

Vägledningen består av två delar; en film med fördjupningar kring varje framgångsfaktor samt denna vägledning. Använd filmen och vägledningen som samtalsunderlag och stöd i arbetet med elevrådet på skolan.

Förhoppningen är att användandet av denna vägledning kommer resultera i fler välfungerande och starka elevråd.

Filmen hittar du på goteborg.se/larakademin
Skanna QR-koden med din mobilkamera.

1. Syftet med elevrådet

Börja med att på skolan tydliggöra syftet och visionen med elevrådet. Det är viktigt att skolledningen möjliggör dessa samtal och att medarbetare och elever blir involverade.

Tips! Utgå från de här frågeställningarna:

- » Hur säkerställer vi att elevrådet får inflytande inom givna ramar?
- » Hur blir elevrådet en resurs på skolan och i skolans utveckling?

2. Ansvarig för elevrådet

Den eller de vuxna som ansvarar för arbetet med elevråd behöver finnas där för att sätta ramarna och tydliggöra syftet för eleverna. I rollen är man en möjliggörare för elevinflytande, en aktiv vuxen som guidar eleverna genom den demokratiska processen. Du hjälper dem navigera för att kunna driva sina frågor. För att kunna det behövs tid för uppdraget, fortbildning och möjlighet att nätverka med andra i samma roll bland annat.

Hur ser det ut på skolan

- » Har den eller de vuxna som ansvarar för arbetet med elevråd de förutsättningar som krävs?
- » Har ansvarig vuxen tillräckligt mandat?
- » Vad har skolledningen för kontakt med och ansvar för gällande elevrådet?

3. Klassråd

Vanligast i elevrådsarbetet är att det bygger på att varje klass har utsedda representanter som för fram klasskamraternas och sina egna åsikter. Klassråden är grunden och bygger på principen om representativ demokrati.

För att representativ demokrati ska fungera och för att kunna vara en god elevrådsrepresentant så behöver klassråden prioriteras och fungera bra. Det är viktigt att eleverna får stöd från vuxna på skolan för att kunna genomföra klassråd där alla får möjlighet att uttrycka sin mening och vara delaktiga. För att lyckas med detta behöver den som ansvarar för att stötta klassråd ha rätt förutsättningar och arbeta med dessa som en del av demokratiuppdraget.

Hur ser det ut på skolan

- » Prioriteras klassråden – får eleverna rätt förutsättningar för att vara delaktiga?
- » Får elevrådsrepresentanterna det de behöver för att kunna vara goda representanter för sin klass?

Tips för bättre klassråd!

- » Jobba med olika frågor i en EPA (samtala enskilt, i par, alla)
- » Skolledning skickar regelbundet ut en angelägen och aktuell fråga där elevernas kunskap och input behövs.

4. Att utse elevrådsrepresentant

- » Hur utses representanter idag?
- » Reflektera kring om det sker på ett demokratiskt sätt

Tips!

- » Hur man väljer att göra beror på ålder, mognad och andra förutsättningar hos elevgruppen. I de yngre åldrarna kan det finnas ett värde i att alla få möjlighet att prova på.
- » Låt de som är intresserade av att vara elevrådsrepresentanter beskriva för klassen vilken fråga de vill driva i elevrådet
- » Diskutera de olika frågorna i klassen
 - Vilka frågor är mest angelägna och för vilka elever?
 - Vad är en viktig fråga?
 - Vilka av frågorna som lyfts kan elevrådet påverka?

Efter detta fördjupande samtal kan klassen rösta om man väljer att utse genom röstning.

5. Struktur

Det behöver finnas en tydlig struktur för arbetet med elevråd, inte minst för att möjliggöra inflytande och för att eleverna ska kunna följa arbetet med sina frågor.

Det som tas upp på klassrådet behöver lyftas till elevrådet och det behöver gå vidare därifrån till skolledningen och eventuella andra funktioner och tillbaka igen för den så viktiga återkopplingen.

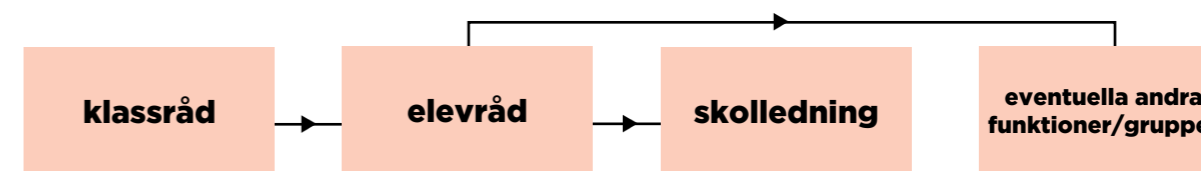
Hur ser det ut på skolan

- » Hur behöver strukturen och mötesgången se ut på er skola?
- » Hur sker återkoppling till elevrådet kring deras frågor?
- » Återkopplar elevrådet ordentligt till alla klasser?

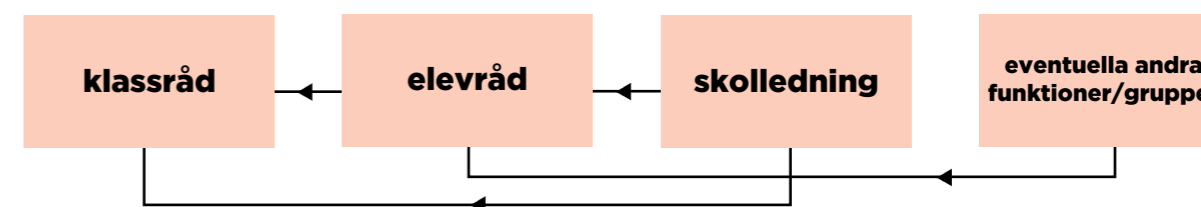
Tips

- » Låt elevrådet arbeta i utskott
- » Låt elevrådet arbeta med samma utvecklingsfrågor som medarbetarna på skolan

Gången mellan olika forum

Återkoppling

6. Inflytande

Elevrådet ges inflytande genom att de får stöd i att driva sina och sina klasskamraters frågor och att de får gehör för det. De ges också inflytande när de ses som en resurs och efterfrågas i det systematiska kvalitetsarbetet.

Hur ser det ut på skolan

- » Hur kan ni på skolan skapa samsyn kring vad elevrådet kan ha inflytande över?
- » I vilken utsträckning ges elevrådet inflytande kring frågorna de själva driver?
- » I vilken utsträckning används elevrådet som en resurs i det systematiska kvalitetsarbetet?

Tips på uppdrag till elevrådet!

- » Analysera elevenkäter av olika slag.
- » Involvera elevrådet vid inköp till skolan till exempel till skolbiblioteket och redskap till skolgården.
- » Involvera elevrådet i pågående utvecklingsarbete på skolan.
- » Ha dialog med elevrådet vid förändringar på skolan som rör exempelvis organisation eller lokaler.
- » Involvera elevrådet i arbetet med *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*.
- » Låt elevrådet delta vid rekryteringar.
- » Utse elevskyddsombud genom elevrådet.
- » Involvera elevrådet i delar av elevhälsoarbetet.

7. Budget

Det som elever vill påverka kring kostar inte alltid pengar, men med en budget ökar möjligheten att elevrådet ska kunna genomföra en del av de aktiviteter och förändringar de önskar. Att avsätta en budget till elevrådets arbete är ett av många verktyg för inflytande. Det finns ett värde i att få se att det man önskat och arbetat för också blir av.

Hur ser det ut på skolan

- » Hur ser möjligheterna ut gällande att avsätta en pott med pengar till elevrådet?
- » Hur kan vi skapa transparens och förståelse kring skolans ekonomi kopplat till elevers delaktighet och inflytande?

8. Kommunikation

Hur mycket elevrådet vill och behöver träffas kan variera, de behöver träffas tillräckligt ofta för att få styrfart i sitt arbete och för att kunna bli en grupp.

Tips!

- » Bilda arbetsgrupper eller utskott som träffas kring vissa frågor.
- » Skapa enkla kommunikationsvägar för elevrådet, till exempel via Google Classroom.
- » Bestäm tillsammans med det nya elevrådet hur ofta de ska träffas.

9. Gemenskap

För att elevrådet ska kunna arbeta bra tillsammans behöver de bli en trygg grupp som känner gemenskap med varandra.

Hur ser det ut på skolan

- » Hur kan vi stötta elevrådet till att bli en trygg grupp?
- » Hur ser möjligheterna ut för elevrådet att göra någon stärkande social aktivitet?
- » Fundera på hur kulturen ser ut i elevrådet idag.

Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

*Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras samman-
slutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas.*

Skollag (2010:800)

Läs mer

goteborg.se/lararakademin